

Prețurile

pentru Sibiu pe 1 anu întregu 7 fl., pe 6 luni 3 fl. 50 cr., dusa la casa cu 1 fl. mai multu pe anu; — trimisii cu post'a în lastrulu monarhiei pe 1 anu întregu 8 fl., pe 6 luni 4 fl. — În străinatate pe 1 anu 10 fl. séu 22 franci, pe 6 luni 6 fl. séu 11 franci; — numéri singuratici se dau câte cu 10 cr.

OBSERVATORIULU

Diariu politicu, national-economicu și literariu.

Orice inserate,
se plateau pe serie séu lina, cu litere merunte gariondu, la prim'a publicare câte 7 cr., la adou'a și a trei'a câte 6 cr. v. a. și preste aceea 30 cr. de timbru la tesaurulu publicu.
Pronumeratiunile se potu face în modulu celu mai usor'u prin assemnatiunile postei statului, adrese de a dreptul la Redactiunea Diariului Observatoriulu în Sibiu.

Nr. 73.

Sibiu, 12/24 Septembrie 1879.

Anulu II.

Din istoria germanisării în dilele imperatului Iosifu II.

În 1-a Maiu 1876 membrii academiilor ungarice din Budapesta și unu publicu numerosu au ascultat cu mare pietate dissertatiunea istorică a membrului corespondente Franciscu Szilágyi, carele produse mai multe acte publice și private, din care se cunoște modul cum voise imperatulu Iosifu II se germanisă pe tóte popórale monarhiei, cum inse acelea și anume magiarii pe atunci, înainte cu 100 de ani, vedindu cumplitulu pericolu de nimicire nationale, s'au aparatu din respoteri, și cum acea încercare a imperatului a înbolditu pe magiari că se apuce de cultivarea și inavutirea limbii lor, care pe atunci eră fórt saraca și necioplită, precum au recunoscutu chiaru magnatii (boierii) țierei, pre candu fusese vorb'a că se delature limb'a latină mórtă din afacerile publice*).

În dilele nóstre amu ajunsu se vedemu poruncindu-se sínódeloru și congresseloru, că tocma și protocoalele lucrariilor redactate până aci în respectiv'a limbă a bisericeii (româneșca, serbêșca) se le înaintedie la gubernu în limb'a magiara, și orbu este cine nu vede, că suntem fórt aprópe de acelea dile, în care se va porunci, că servitiulu dumnedieșcu se se faca în tóte bisericile de tóte confesiunile numai în limb'a magiara. Între acestea înpregiurari merita că și romanii se reflecte cu barbatia mai multa și cu lene mai puțina la inventiaturile istoriei; se cunoșca și ei cum s'au aparatu altii de perire, pe ce cali au apucatu că se scape cu viația, cum au scuturatu lenea și s'au pusu cu totu adinsulu pe cultivarea și invetiarea limbii lor nationale, pe care o cunoșcea fórt reu, așa de reu, precum cunoșcu romanii din partea septentrională a Transilvaniei și din comitatele Ungariei pe a lor.

Fr. Szilágyi și totii magiarii mai moderati recunoscu, că planulu imperatului Iosifu II de a substitui limbii latine limb'a germană nu numai în afacerile publice politice, ci și în religiune, în biserică, mai pe urma incetu cu incetisorulu și în

*) A germanizálás történelméből a két magyar hazában II Jozsef alatt. Irta Szilágyi Ferencz lev. tag. B.-Pest. 1876.

Foisor'a „Observatoriului“.

Publicatiune nouă despre legea martială și stataria, votată de conventulu revoluționarulu în 13 Febr. la Debretin. Cu acesta se mai multiesc cauzele pentru care ómenii trebuia se fia spendiurati sau inpuscati.

„Az egyesült haza törvényhozó testületének folyó év Február 13-án hozott határozásában foglalt — a' rögtön ítélő hadi és polgári bíróságok ítélete alá tartozó eseteken kívül — még oda soroltattak a' következők u. m. rablás, szántszándékos gyilkolás, gyújtás. — Mi is az illető bíróságoknak kellő alkalmazás végett tudtúl adatik.

N. Szeben Mártius 25-kén 1849.

Csány László,
Országos teljhatalmú fő kormánybiztos.*)

Ordonantia comissariului plenipotent generalu Lad. Csány, care a succésu lui Beothy, în care constatată din raporturi oficiali venite lui din diverse parti, că se afla în adevéru tirani, carii n'au invetiatu nimicu din trecut și de aceea nu se supunu la legi și tiranescu pe poporu, arunca din nou tetiunele revoluționale, comitu nelegiuiri, căci n'au nici Dummedieu (istintelen); de aceea Csány îi amerintia că pe nisce ómeni nesupusi, perfidi (hütlent) cu lege, judecata și pedépsa aspra.

Rendeleť.

Hivatalos tudósítások érkeznek hozzám, mik szerint vannak a körülményeken nem okult zsarnokok, kik engedetlenek a törvények iránt, — volt jobbagyakot, jollehet azoknak többé nem uraik, erőszakkal is robotra kényszerítik, — ezen törvénytelen eljárásnak meggátlása tekintetéből kinyilatkoztatom, hogy ki ellen e vétek bebizonnyul, úgy tekintem őt mint egy új lázadásnak úszkét szándékosan elszorni törekvőt, törvények és haza

famílii, a purcesu din convictiune, care i se prefacuse în idea fixă, adică ramurică de alienatiune, că așa trebuie se fia și că altumentrea nici nu se póte. De Iosifu II inse nu se mira nimeni care scie, că elu era în tóta póterea cuventului fiulu secolului seu; elu adeca era educatu și instruitu conformu sanetóseloru principie humanitare și liberali, totuodata și confirmatu în credint'a că misiunea sa o are dela D-dieu — Dei gratia — că se traduca acelea doctrine în viat'a practică, spre fericirea popóraloru monarhiei, fóra a mai sci ceva și de voint'a altoru ómeni, căci densulu ținea că și Ludovicu XIV și că multi alti monarhi ai timpului seu, cumca statulu este nu numai reprezentatu prin person'a sa, ci tocma identificatu „L'état c'est moi = Statulu sunt eu.“

Manecandu din acestea doctrine și convinsu de sinceritatea vointiei sale, de și în realitate densulu se află în multe privintie pe cale ratică, urmă firesce că Iosifu II se dica: Ceea ce sciu și voiescu eu, este bine numai așa precum voiu dicta și decreta eu. Apoi eu aflu că este fórt reu că în monarhi'a mea locuitorii se invetie și se vorbêșca mai multe limbi. Totu așa nu mai pociu suferi, că auctoritatile publice se mai vorbêșca într'o limbă mórtă și neintielésă. Dintre limbele vii vorbite în imperiulu meu nici-una nu este așa cultivată că cea nemtiésca, de aceea comandu și decretedi, că acésta se fia pe viitoriu limbă comună toturoru popóraloru mele.

Lupt'a desperată, începută în modulu acesta, Fr. Szilágyi o ilustra cu câteva documente, precum:

Autografulu imperatului Iosifu II din 30 Aprile 1784 adresatu cancelariului comite Franciscu Eszterházy.

Representatiunea din 8 Maiu 1784 a cancelariului c. Eszterházy, în care acesta numera pe largu dificultatile ce i se oppunu la germanisare.

Respunsulu camu iritatu alu imperatului, prin care combate argumentele lui Eszterházy. (Fóra data.)

Rescriptulu latinescu alu imperatului, prin care comanda, că dela 1 Novembre 1784 înainte limb'a germană se se introduca preste totu în loculu celei latinesci.

În Augustu Cancelari'a curției se provóca la drepturile țierei, la dieta, și ridica protestu. Imperatulu o infrunta și i inpuie tacere.

În restulu anulului se scóla comitatele, adeca

adunările municipale boiericești cu proteste inversiunate. Într'aceea sparge revoluțiunea româneșcă din Transilvania și cert'a pentru limba rămâne deo-cămdată în scartu.

Prin rescriptulu din 7 Martiu 1786 imperatulu comanda, că anume episcopii catholici se îngrijéșca a traduce cartile rituali latinesci în limbile nationalitatiloru și servitiulu ddiescu se se faca în limb'a fiacareia; acestu rescriptu inse fu retrasu în acelașu anu.

Acelea încercări ale imperatului Iosifu II au folositu popóraloru într'u atăta, că au desteptatu pe carturarii lor din lenea mortarétia, iau facutu se și scuture indolent'a, se se puna pe studiulu limbii nationale, se incépa a și casca gurile într'u acésta; se și simția demnitatea lor de ómeni și de cetățieni cu drepturi nealinabili, se și apere nationalitatea până la martiriu. Atunci au începutu a cunoște și cei mai grosi la capu și la cerbice, că domniulu numai un'a limbă în unu statulu poli-glottu, acelașu va fi dominatu și exploatatu (folositu) numai de către acea una rassa, a carei limbă apucase în capulu mesei, éra celelalte voru deveni portatoriile ei de slepu.

Transilvania.

— Sibiu. Dio'a de „Sant'a-Mari'a mica“ 8/20 Sept. dete în partile acestea ocașione la doue solemnitati religióse și totu-odata nationali din cele mai înaltiatóre de spirite, la care participara și din Sibiu mai multe persoane de distinctiune și honoratori. Pre candu adeca la Blasiu se ținu adunarea generală a societății teatrului românescu cercetată bine, precum se va vedea din ulterioarele relatiuni în care se va descrie decursulu ei, pe atunci bravii locuitori ai comunei Poiana rogaseră pe escelent'a Sa domnulu arhiepiscopu și mitropolitulu Mironu Romanulu, că se binevoiesca a osteni la faci'a loculu cu scopu de a santi și binecuventá noulu localu de scóle, înaltiatu la pozițiunea cea mai frumósa din comuna.*). Avea acea comunitate

*) Distanția de doue poste bune dela Sibiu dincoala de orasiulu Miercurea (Reussmarkt). În Transilvania mai sunt alte 11 comune cu numele Poiana, ci acésta este cea mai mare și mai frumósa.

iránt hütlent, — rögtön a törvény rendelte ítélő bírói szék elibe állítom, — a volt jobbagyaknak pedig, a törvény jótékonyágánál fogva velünk minden tekintetben egyforma jogu polgároknek, testvéreinknek megbagyom, hogy hasonló istintelen parancsoknak engedelmesskedni ne mérészeljenek.

Ide nem értetnek azonban pénz vagy munkabéli tartozások, miket némely felszabadult polgárok ez előtt is az általok bírói majorság belső és külső földek béreben teljesítettek, melyekre nézt az idei april hava 10-én 1565 szám alatt kibocsátott rendeletem 6-ik pontja szerint a tettleges megtagadásnak és engedetlenségnek helye nincs, hanem az ottan kiszabott eljárás követendő. Kolozsvárt, aprilis 28-kán 1849.

Edgyesult Erdély és Magyarország teljhatalmu országos biztossa.
Csány László s. k.

Porunca dată către preotii românești de ambele confesiuni, că se stérga numele monarhului din cartile rituali și se făca rogatiuni numai pentru gubernulu kossuthianu, éra pentru imperatu se nu mai făca.

КЪТРЪ ПРЕОЦМЕА РОМЪНЪ ДИН АРДЕАЛ ДЕ РИТЪА ДЪНТ ШИ НЕДЪНТ.

Din кношцинда да'орпие ітѣпор попарьлор кътръ стьлжнїреа лор чеа лецїсїтѣ, шї в серїка чеа де рїтл рѣсрїтеанс ѓїтѣ шї нешїтѣ, аз ашезат лл тоте рѣгѣчїснїе еї, шї аз ллтокмїт черерї шї рѣгѣчїснї десклїнїте шї пентрѣ стьлжнїреа црїї чеа лецїсїтѣ сѣвт акреї окротїре сѣсїсїтѣ, шї дела каре прїмеѣде лецї, прекѣм се афлѣ лл тоате Ектенїе дїн Мїсрїе шї дїн Молїтвемїче.

Тоцї Преоцїї ѓїцїї, шї нешїцїї, сїре ллкѣнїсїрареа опї крѣї неплѣчерї, шї дїн чеа маї сѣлїтѣ даторїе кътръ окрмїреа аеаеа чеа неаткрпѣтоаре а црїї сѣ ллатореазѣ, ка дела прїмїреа

аеаеаї цїркларїс ллїнїте — лл тоате рѣгѣчїснїе бїсерїечїї пентрѣ чеї вїї, лл локѣл ллпѣратѣлїї, сѣ поменеаскѣ пре „Стьлжнїреа Црїї поастрѣ чеа лецїсїтѣ“, сїрѣдїсїндѣсѣ дїн тоате пѣтерїле а капацїта шї а десвоалѣ шї пре попор деспре кѣпрїнсѣл шї ллцелескїл чел адевѣрат ал квїнїтелор ачелора, прекѣм шї деспре прїчина скїмѣрїї аеаеаїе.

Сїбіїл лл 30/18 Априліе 1849,

Дела Комїссїеа сѣпрешѣде
Поліціе а Црїї.

Ordonantia.

prin care Ladislau Csány în calitate sa de „Comisariu plenipotent și generalu în Ungari'a și Transilvani'a“ confiscă tóte averile și fondurile natiunei sasesci, câte stau sub administratiunea universitatiei sasesci, din cauza cum dice elu, că sasii aru fi întrebuintiatu veniturile spre scopuri tradatóre și rebelle, în contra uniunei și a libertatice; consóla inse pe sasii, că scopulu confiscareii de avere este numai că se i aduca la stare de a nu si poté realisá planurile tradatorice, că iuse statulu Ungariei va luá asupra si tóte sarcinele legate cu acelea averi și fonduri. Acestu actu memorabile pórtă dat'a din Sibiu 4 Aprile 1849, adeca după 24 de dile dela caderea Sibiuului în manile lui Bem, cam în dilele candu au fostu condamnatu si ucisi 7 romani totu în Sibiu, făcendu începutulu cu inpuscarea lui Ioanu Pauletti, fiulu protopopulu din Rosiia (Rothkirch).

Rendeleť.

Mai napon vett felsőbb rendeletnél fogva a' szász nemzeti vagyont, melyet a' szász nemzet egyeteme a' szász nép saját érdeke ellen az ország egységének és szabadságának 's Erdély nyugalmának felforgatására fordított — nehogy a' szász nemzet vagyona rendeltetése

bisericésca și până acum scól'a sa; dara locuitorii în numărul de 4.500 suflete, toți romani curati, apoi și din natur'a loru destepti, plini de viétia, inspirati de nobil'a ambițiune de a se întrece pe calea culturai nationale și a civilizatiunei cu comune cá Selisce și Resinarii, cá Zernescii, Branu, Satu-lungu, cá cele 21 din fostulu regimentu I grani-tiaru etc., condusi întieptiesce de protopopu, pa-rochi și honoratorii esiti din sinulu loru, scósera cu tóta promptitudine 6000 fl. v. a. în bani și în materiale, din care'si ridicara unu adevératu mo-numentu pentru tóta posteritatea, mai alesu cá edi-ficiulu este esecutatu bine, cu sale largi, cu ferestrii înalte, în càtu daca s'ar aflá la vreo cetate, între frati ar face 10 mii.

Preas. Sa domnulu mitropolitu insoçitu de Précuvios'i Sa d. Vicariu N. Popea, de dnii protopopi Ioanu Hanea, J. Popescu și Zaharie Boiu, cum și de alti honoratorii din Sibiu, subt sant'a liturghia oficiata în biseric'a dela Poian'a a hirotonitu si 1 preotu, unu diaconu, si unu subdiaconu. Dupa santirea localulu scolasticu cá vreo 60 de persóne fusera întrunite la o mésa fratiésca. Óspetii cá si locuitorii se întrecea în manifestarea bucuriei la vederea acelu productu stralucitu alu sentimenteloru și convictiuniloru nationali, mai alesu acum, în aceste timpuri de tentatiuni supreme.

Una parte din óspeti facú o excursiune și la vecin'a comuna Jina (Sinna), locul nascerei amicului nostru comunu capitanu c. r. pens. Const. Stezariu, comuna frumósa și aceea, cu unu numeru de preste 2000 suflete, toți romani și până la 1851 militari.

Inca numai vreo mii de comune romanesci cá Poian'a și Jin'a.

— Dela adunarea gener. a societatiiei teatrului tinuta la Blasiu în 8/20 și 9/21 Sept. ne venira informatiuni de tóta frumseti'a. Siedintiele au decursu în regula și cu demnitate. Primire a caldurósa de càtra locuitori, mé'sa eleganta a Escel. Sale domnulu arhiepiscopu și mitropolitu dr. Joa nu Vancea, decisiunile adunarei, sum'a respectabila ce au incursu la fondulu teatrului, balulu, cin'a data de d-nii canonici și professori, toastele pline de spiritu, chiar' despartirea cordiale insoçita de speranti'a în cea mai de aprópe revedere, merita cu totu dreptulu, cá tóte acestea se fia descrise și comunicate lectoriloru în o corespondentia speciale, care va si urmá din partea nóstra în celu mai de aprópe numeru. Pána atunci inca, felicitamu din nou pe auctoriul mariloru idei nationale și humanitatie. Adunarea din anulu 1880 se va tinea în Sibiu.

— (Concurse). Precum în alti ani, asia și acum, în urm'a decisiuniloru luate în adunarea generale dela Sighisó'r'a, Comitétulu Asociatiunei transilvane pentru cultur'a și literatur'a poporulu romanu publica urmatoriulu concursu la burse (stipendie) scolastice și ajutórie pentru tineri sodali și invetiacei dela diverse professiuni.

1) unu stipendiu de 70 fl. v. a. pentru unu tineru, care cercetédia scól'a comerciala inferióra.

2) unulu de 70 fl. pentru unu ascultatoriu de scól'a reala din patria.

3) trei de câte 60 fl. pentru trei tineri ascultatori de pedagogia în patria.

4) unulu de 60 fl. destinat pentru unu gimnastu nascutu în fostulu Comitatu „Doboca“ (fundatiune anonima).

ellenére Magyarország népeinek, különösen a' szász nemzetnek kárára ellenséges indulatú egyének által honárulási izgatásokra és zavargásokra kimerítették, 's ez által a' vagyon azon céloktól melyekre rendeltetése van, elvonassék — ezennel hotározom, hogy a' szász nemzet minden vagyoná 's mind azon alapítványai — melyek a' szász egyetem kezelése, illetőleg polgári felügyelése alatt állanak 's nem egyházi természetűek, álladalmi vagyonnak kijelentetvén, az álladalom részére az e' végre kinevezett választmány által haladéktalanul lefoglaltassanak.

A' szász nemzet megnuytatására azonban kijelentem, hogy ezen intézkedésnek más célja nincsen, mint az alapítványokat, 's nemzeti vagyont eredeti rendeltetése céljaikra fordítani, 's honáru tervek kivitelére felhasználását a' közös vagyonnak lehetlenné tenni.

Az álladalom a' vagyon átvételével egyszersmind mind azon terheket átvézi, melyek a' vagyonhoz kötve — 's az alapítványok jövedelmét is kirekesztőleg az alapítványi célok érdekében rendeltetési céljaikra fogja fordítani, 's mint egyéb álladalmi jövedelmekről az az országgyűlésnek számolni.

N.-Szeben aprilis 4-kén 1849.

Csány László,
teljhatalmú országos fő kormánybiztos.

5) unulu de 70 fl. din fondulu Asociatiunei destinat pentru unu gimnastu.

Terminulu concursului se defige pe 20 Octobré st. n. 1879.

Concurentii la amintitele stipendii au se-si substérna incóce petitiunile loru, până la terminulu mai susu disu, prevediute cu atestatu de botezu și de paupertate, precum și cu testimoniulu de pre semestrulu alu douilea alu anului scolasticu 1878/9, Mai departe:

1) unu ajutoriu destinat pentru unu invetiacelu séu sodalu de meseria din fundatiunea „Tofalean'a“ à 20 fl.

2) cinci ajutóre de câte 20 fl. pentru sodali de meserie calificati de a se face maestri.

3) 24 ajutóre de câte 12 fl. 50 cr. pentru invetiacei de meseria.

Terminulu concursului se defige pe 20 Octobré st. n. 1879.

Concurentii au se'si substérna aici petitiunile loru până la terminulu mai susu disu, prevediute, în càtu pentru sodali, cu atestatu de botezu și de portare morala. cum și cu adevérntia cá sunt calificati de a se face maestri; ér' în càtu pentru invetiacei, concurseloru, pre langa atestatulu de botezu și de portare morala au se fia prevediute și cu adevérntia dela maestrulu respectivu despre destéritatea și diliginti'a în maestri'a cu care se ocupa; ér' cu privire la ajutoriulu de 20 fl. din fundatiunea tofaléna se observa, cá fiii din familiile fostei comune Tofalau voru avea preferintia; de aceea concurentii cari s'aru presentá cá membrii ai vreuneia din acelea familii, au se documentedie acea descendencia a loru cu atestatu autenticu, sau incai cu carte de baptisumu scosu din matriculele acelei comune.

Din siedinti'a comitetului Asociatiunei transilvane romane.

Sibiu, în 6 Septembre 1879.

Revista politica.

Sibiu, 21 Septembre st. n. 1879.

Este lucru firescu cá în ajunulu deschiderei noului parlamentu austriacu, diferitele partide se se numere, se se raliedie, se caute a se organizá și discipliná, pentru cá asia se póta pasi pe aren'a parlamentara bine preparate și cu poteri bine concentrate.

Cu alta ocaziune amu fostu luat notitia despre conferinti'a ce au avutu la Linz partisanii asia numitei partide „fidela constitutiunei“, unde ei au stabilitu și adoptatu o programa incolora, la care ar potea aderá ori care partida politica, fia ea gubernamentalá séu opositionala. Acea programa a nemtiloru a fostu inse numai o programa de paravanu, pentru cá se'si ascundia adevérntele loru tendintie, care sunt: opositiune cu ori ce pretiu actualulu cabinetu Taaffe și refusulu obstinatu alu ori carei transactiuni cu partid'a autonomista, care se compune din reprezentantii elementeloru negermane ale Austriei.

În fati'a acestei atitudini hostile a nemtiloru intransigenti, reprezentantii elementeloru nationale nu poteau remanea inactivi, mai alesu acum, dupa ce boemii se decisera în urm'a noueloru alegeri, care le au fostu loru favorabile, a face o ultima încercare de inpacare dupa o abstinentia de 18 ani dela ori ce activitate parlamentara.

Asia dara în urm'a unei invitari prealabile a c. Hohenwart în 18 l. c. se adunara într'o conferintia la locuinti'a sa privata din Vien'a, urmatorii deputati ai partideloru asia dise conservatóre și nationale și adeca din partid'a feudale: principele Alois Lichtenstein, Georg Lienbacher și bar. Gödel-Lanoy; din partid'a boemiloru: principele Georg Lobkowitz, comitele Heinrich Clam-Martinitz, Dr. Rieger, Zeit-hamer și Julius Greger; din partid'a poloniloru: Grocholski și principele Georg Czartoryski. Presiedintele conferinti aei fostu comitele Hohenwart, care deschise conferinti'a prin o cuventare, în decursulu careia a accentuantu inportanti'a momenteloru actuali pentru viati'a parlamentara din Austri'a.

Dupa óre-cari discussiuni meritorie conferinti'a luá urmatórea conclusiune fórte inportanta:

Intrég'a partida a dreptei va participá la viati'a parlamentara cá o partida mare și bine organizata. Acésta organizatiune se va manifestá prin intrunirea comiteteloru permanente ale diferiteloru cluburi, ale partidei drepte. Se voru constitui trei cluburi și adeca: unulu polonu, unulu boemu-moravu, la care se voru atasiá si deputatii conservatori si ai mariloru proprietari din Boemi'a si alu

treilea clubu se va formá din membrii fostei partide a dreptei. Nu este inse eschisa posibilitatea de a se constitui si unu alu patrulea clubu alu mariloru proprietari.

În privinti'a atitudinei ce are se ia marea si unit'a partida a dreptei fatia cu cabinetulu Taaffe s'au decisu: cá până candu elu va guberná în sensu conservativu, partid'a se'lu spriginésca în modu activu.

În modulu acesta s'au constituitu si organizatu marea partida autonomista, carea se compune din 178 deputati și care va avea în noulu Reichsrath maiortatea relativa, fatia cu celelalte partide și fractiuni politice. Cabinetulu Taaffe va avea deci în curendu a se decide, séu pentru maiortatea autonomista séu déca nu, se abdica, pentru cá se face locu comitelui Hohenwart séu unei inversionate reactiuni a nemtiloru centralisti. În curendu deci situatiunea parlamentara va trebui se se limpediésca.

Venirea principelui Bismark la Vien'a, asteptata pe Vinerea trecuta, dar' amanata cu doue dile, din cauza de indispositiune a cancelariului prussianu, este considerata și comentata atátu din partea pressei straine càtu și a monarhei cá unu actu politicu de cea mai mare insemnatate.

Noi nu potemu sci ce se va decide în Vien'a și ce angajamente va luá comitele Andrassy fatia cu principele de Bismark, pe care apoi le va lasá negresitu cá pretiósa mostenire succesorului seu. Totu ce scimu și presimtimu noi este: cá consecintiele acestei visite a cancelariului prussianu la Vien'a voru fi totu asia de fatale pentru Austri'a, precum au fostu acelea ale intalniriloru dela Gastein și Vien'a înainte de resbelulu din 1866, și totu asia de fatale precum au fostu acelea ale intalnirii comitelui Bismark la Caile dela Biaritz cu Napoleon alu III pentru Franci'a și dinasthi'a sa. Noi dicemu și cu acésta ocaziune: lupulu isi lapeda perulu dar' nu și natur'a sa de lupu. Vulpea este simbulu diplomatiei, carea nu este altceva decâtu art'a de a sci amagi. N'avemu decâtu se recitimu istori'a Austriei dela 1848 în cóce, pentru cá se ne convingemu, cá amicitia a Prussiei a fostu totudeauna fatala și pernicioasa pentru monarhi'a austriaca. Avemu cause prea legitime, pe care le vomu espune cu alta ocaziune, de a ne teme cá si de astadata popórale monarchiei voru plati fórte scumpu acésta visita de amicitia a principelui de Bismark la Vien'a. Esista ómeni cari ne sunt cu multu mai periculosi cá amici, decâtu cá inamici declarati. Unu astfeliu de omu a fostu și este si principele de Bismark pentru Austri'a. Timeo Danaos et dona ferentes!

Romania.

Din desbaterile asupra cestiunei jidovesci în camerele de revisuire.

Cetitorii nostrii cunoscú în destulu de bine marea și vital'a inportantia ce o are cestiunea emanciparei jidaniloru nu numai pentru viitoriulu Romaniei, dar' chiar' pentru esistenti'a întregel natiuni romane. Inportanti'a cestiunei jidovesci pentru romanii de dincolo de Carpati este identica cu aceea a introducerei fortiate a limbei magiare în scólele poporale romane confessionale din Ungari'a și Transilvani'a. Si aci cá si acolo s'a pusú în cestiune esistenti'a și viitoriulu elementulu romanu cá natiune. Vomu face credemu, unu bunu și placutu serviciu cetitoriloru si totudeodata causei nóstre nationale, déca successive vomu pune subt ochii publiculu nostru cele mai inportante și remarcabile discursuri, ce s'au pronuntiatu și se voru mai pronuntia inca în decursulu campaniei parlamentarie ce s'au incinsu în camerele romane asupra ardiendei si vitalei cestiuni jidovesci.

Presupunendu cá cetitorii nostrii cunoscú dejá cele cinci diferite propuneri de revisuire ale Constitutiunei pe care le amu fostu publicatu si noi la tempulu seu, vomu incepe astadi cu publicarea desbateriloru parlamentarie, care s'au incinsu indata dupa sosirea din strainetate la Bucuresci a ministrulu de esterne d. Vasile Boerescu.

Siedinti'a dela 4 Septembre st. v.

Presiedinti'a d-lui C. A. Rosetti.

Se respinge pentru a doua óra demissiunea d-lui deputatu Radovici.

Dupa cetirea mai multoru petitiuni, d-lu Conta dá lectura raportulu maiortatiei comitetulu delegatiloru asupra revisuirei art. 7 din constitutiune, precum si motiunei de nerevisuire.

Dupa o scurta deliberare, déca trebuie séu nu, cá acésta motiune de nerevisuire se se discute separatu de cele doue proiecte, camer'a decide a se discutá în desbaterile generale.

